

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 70. — NO. 70.

CLEVELAND, OHIO TOREK, 31. VELIKI SRPAN 1915.

LETO VIII. — VOL. VIII.

Mestne novice.

Več kakor 800 kandidatov imamo letos za razne urade v Cuyahoga county 72 kandidatov za sodnike.

Cleveland in okolica je letos bogato preskrbljena s kandidati za razne javne urade. Dosedaj ima 812 raznih kandidatov v cikluciji prošnje za razne urade kot šolske, sodnijske, mestne in druge urade. Med drugimi imamo sedem kandidatov za župana, več kot 100 kandidatov za 26 councilmanov, skoro 150 kandidatov za davčne asessorje, in 72 kandidatov za sodnike. Na cestah u-stavljajo razni cirkularji ljudje, da podpisajo svoje ime na prošnjo, in toliko raznih stvari je na programu za volitve, da zagovorniki ene ali druge prošnje niti sami ne vedo, koliko podpisov morajo dobiti in kdaj morajo biti prošnje pri volivnem odboru s podpisami, da bodo veljavne. Letos bomo imeli zadnjič volitve za župana in councilmane po novem sistemu, namreč da se voli župana kot "first choice", "second choice" in "third choice". Prihodnje županske volitve se bodo spremenile zopet na stari sistem, ko se bo volil kandidat po strankah. Bivši policijski načelnik Fred Kohler kandidira za clerka mestne sodnije.

Dr. Delavec, št. 51 SDPZ ima piknik 12. sept. na Recharjevih farmah.

Dva Slovence sta dobila teške poškodbe v petek popoldne, ko sta nesla žvepleno kislino v tovarno Willard Storage Battery Co. na E. 131st St. John Stergar in Karol Kerže se imenujeta, Strgar stanuje na 6317 St. Clair ave in Kerže na 1257 E. 55th St. Nesla sta žvepleno kislino, katero sta spustila na tla, in je oba nevarno ožgala. Sedaj ležita v Eddy Rd. bolnišnici v kritičnem stanju.

Slovenski zdravnik dr. F. J. Kern namerava odpreti se en urad v Collinwoodu, in sicer nad Case lekarno, Waterloo Rd. in E. 156th St. Ordinarjal bo popoldne. S tem bo ustrezno rojakom v Collinwoodu, ki so že dalj časa hoteli imeti slovenskega zdravnika v svoji sredini. V svojem glavnem uradu na 6202 St. Clair ave, bo dr. Kern ordinarjal vsak dan od 10—12 ure, in od 7—8 zvečer, v Collinwoodu pa vsako popoldne od 2—3. Dr. Kern si je s svojo zdravniško spretnostjo dobil precejšen ugled in prakso med Slovenci v Clevelandu.

Clevelandski saloonarji bodo brez gospodarja od 4. sept. do 9. sept. Nihče ne bo čul nad njimi, da bi kršili postave. Dne 4. sept. namreč potече uradna doba sedajnjih komisarjev za saloone, in novi uradniki nastopijo svoj urad šele 9. sept. po novi postavi. Prošnje za saloone morajo biti v uradu komisarjev od 4. sept. do 13. sept. ker pa od 4. sept. ne bo uradoval noben komisar, tedaj imajo gostilničarji letos samo 4 dni časa, da uложijo prošnje za vodstvo gostilne za drugo leto. Dočim so gostilniške komisarje prej imenovali v Columbusu, bodejo po novi postavi izvoljeni sedaj od county re-korderja, od county auditorja in od predsednika county komisarjev. Splošno se sodi, da bo določa oba stara komisarja zopet dobila svoj urad.

Bolj važno je leto, da volitve pri volitvah dne 2. nov. kot če delate isti dan. Gre se za osnovne pravice. Pazite, da bode registrirani.

Letos bi treba voliti tudi šolski odbor, toda dosedaj se ni oglašil niti en sam kandidat.

Ta šolski odbor ima velike pravice in prvo besedo o vzgoji naših otrok. Ker pa je ta služba brez plače in ker je ta odbor podvržen jako natančni ljudski kritiki, ljudje nimajo veselja, da bi se oglašili kot kandidati.

Poročili so se: John Bučar in Rozi Kočar, A. Pužnar in Fanny Zajc, Fred Cerkenik in Mary Metlika, Edv. Globočnik in Ana Hvala. Bilo srečno!

V Clevelandu so se organizirali mali trgovci. 1500 trgovcev je pristopilo k društvu.

Dva prebrisana tatova sta osleparila gostilničarja J. Steverdinga na 5009 Cedar ave. Prišla sta v njegovo gostilno, pila vsak kozarec pive in plačala z \$10 bankovcem. Pri tem sta videla, kako je gostilničar menjal denar iz neke skatljje za smodke. Povedala sta mu še, da je pred njegovim saloonom razstresena moka, nakar sta odšla. Krčmar je šel pometati moko, kar je vzelo deset minut, in ko se je vrnil v saloon, je zginilo \$885.00 njegovega denarja. Moko sta tatova sama kupila v bližnji grocery in jo stresla pred gostilno, da bi krčmarja izvabila iz gostilne.

Podirati so začeli stari brooklinski most in odprli novi most promet. Novi most je veljal tri milijone dolarjev.

V pondeljek se prično redne sodnijske obravnave, potem ko so sodniki imeli poltretji mesec počitnic. Nad 5000 obravnjav je še zadal naznanjenih.

V najkrajšem času odpro v Warrensville novo poslopje, ki je namenjeno za jetične otroke. Dosedaj jetični otroci v Clevelandu še niso imeli svojega zavoda, go otrok bo lahko brezplačno sprejetih v Warrensville.

V Clevelandu se je ustanovila družba, katere namen je, da deluje na to, da se ne pozabi na nečloveški zločin, katerega so Nemci povzročili s tem, da so potopili "Lusitanijs" in 1300 nedolžnih ljudi. Člani tega društva nosijo gumbce, na katerih je nemški grb, z imenom "Lusitanijs" in na nemškem grbu rdeč, krvav madež, z napisom: "Madež, ki se ne da oprati. Več tisoč članov je pristopilo k temu društvu.

Dne 13. sept. se odpro clevelandске šole. Dotedaj bodejo odprte tri nove mestne šole, v katerih je prostora za 4680 otrok. Ker pa je letos 9000 otrok več za šole godnih, kot lansko leto, bo kljub novim šolam težko najti prostora za vse.

Frank Majzelj je bil v petek poveljen na St. Clair ave. od nekega voza, katerega je vozil Anton Suštar iz 1370 E. 47th St. Majzelj si je zlomil nogo in so ga pripeljali v St. Clair bolnišnico.

Odločilni boj v oktobru?

London, 30. avg. Nemci dosedaj niso začeli z novimi napadi na francoskem bojišču, in tudi avstrijski napad na Srbijo je izostal. V Londonu se splošno sodi, da prično zavezniški sredi oktobra na francoskem bojišču so sedaj v teku na celi fronti, in v Parizu trdijo, da je general Joffre dobil ugodno mesto, kjer bo začel z generalnim napadom.

Zlato prihaja v New York.

New York, 29. avg. \$25.000.000 v zlatu in \$20.000.000 v denarnih vrednostih je dospelo danes iz Halifax, Canada, v New York. Zlato je pripeljal po seben vlak, obstoječ iz 37 jeklenih vozov. 40 oboženih mož je stražilo zlato. Zlato je pripeljala iz Anglije angleška bojna ladja. Namenjeno je za J. P. Morgana, da uredi angleški kredit tej deželi.

Napadi na tovarne. Beda med delavci.

Dve tovarne, kjer izdelujejo smodnik, so bile pograne v nedeljo v zrak. Več drugih tovarov zažganih.

Wilmington, Del. 30. avg. Del velike tovarne za smodnik znane pod imenom "Dupont Powder Co." je zletel včeraj v zrak. Dva delavca sta bila pri tem raztrgana na drobne kose. Prebivalstva mesta Wilmington se je polastila panika, ker so ljudje sprva menili, da je potres. Policija je takoj začela s preiskavo, in splošno se sodi, da so povzročili eksplozijo fanatični Nemci. Že več tednov so videli okoli tovarne več sumljivih oseb. Eksplozija se je pripetila okoli osme ure zjutraj. Mnogo stotin ljudi je napol oblečenih prihitelo na cesto.

Acton, Mass. 30. Del tovarne za smodnik, znane pod imenom "American Powder Co." je zletel sinoči v zrak. Tovarna je od začetka vojne do danes imela velikanska naročila za zavezniške. Uradniki tovarne so se izjavili, da kljub eksploziji delo v tovarni ne bo ustavljeno, in se bo škoda popravila čimprej. Tovarna je bila sicer zastražena od oboženih mož, toda ker zavzema jako velik prostor, in leži na samotni ter blizu gozda, so se zaratniki lahko skrivali v gozdu in porabili ugodno priliko, da povzročijo eksplozijo.

Gary, Ind. 29. avg. Tu so odkrili danes načrt, po katerem bi neznane osebe spustile v zrak vlak, ki je vozil bombništvo, namenjeno za streljivo, v New York za odposiljatev zavezniškom. Ravno predno je vlak zapustil Aetna tovarno, so odkrili, da je nekdo premaknil tračnice, da bi se vlak ponesrečil.

Baltimore, Md., 30. avg. Tovarna J. C. Codd Co. je bila danes precej poškodovana od ognja, za katerega se ne ve, kako je nastal. Kompanija je pred kratkim podpisala pogodbo za izdelovanje šrapnelov za zavezniške. Boje se, da je radi ognja mnogo strojev poškodovanih in delo ustavljeno.

Bridgeport, Conn., 30. avg. Nov štrajk grozi v tem mestu. 15 delavskih voditeljev se je včeraj posvetovalo, ali naj se skliče generalni štrajk delavcev v Remington Arms in Ammunition Co. Remington Co. ima velikanska naročila za zavezniške v Evropi. Čuje se, da imajo zopet nemški špijoni svoje prste vmes.

Uradno avstrijsko poročilo.

Dunaj, 29. avg. Avstrijski uspehi vzhodno od Vladimir-Volinski so prisilili Ruse, da so se umaknili na fronti 150 kilometrov. Povsod, kjer se Rusi umikajo, zažigajo vasi in odnašajo se s seboj vse vrednosti. 10.000 ujetnikov so dosedaj dobile avstrijske čete. General Pflanzer zasleduje sovražnika pri Buszasu, general Bolmer je zasedel Podhajec in se bliža Zborovu. Dva laška polka sta napadla avstrijske pozicije, pri Monte San Michele, in ponekod se je Italijanom posrečilo vzeti nekaj strelnih jarkov. Pozneje so bili Italijani prepodeni.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 29. avg. V okolici Frederickstadt, ko so se naše čete borile dva dni z velikim pogumom, so se umaknile na prej določene postojanke. Na črti proti trdnjavi Lutsk, kjer zbira sovražnik veliko armado, smo preuredili stališče naše armade. Na ostalih točkah se naše čete umikajo v kraje, določene od vrhovnega poveljstva.

Beda med delavci.

Zvezina komisija, ki preiskuje delavski položaj, se je izjavila, da se v Ameriki delavcem utruje njih zaslužek.

Kansas City, 29. avg. Frank P. Welsh, predsednik zvezine komisije za preiskavo industrijelnega stanja v Zjed. državah, se je izjavil, da so nizke delavske plače glavni vzrok, zakaj se vrši toliko nemirov in štrajkov med ameriškimi delavci. (Poročilo pravi: Delavci, radi raznih postavnih in nepostavnih metod, so naravnost oropani svojega zaslužka, in nikakor ne dobijo tega, kar zaslužijo. Razburjenje med delavci radi teh industrijalnih razmer, je že tako grozeče, da preti nevarnost družabnemu redu in miru naroda. Milijone naših ameriških državljanov je pri svojem delu izkoriščevanih. To vzbuja silno nevoljo med delavci. Kadar se vrše delavske konvencije, tedaj delegatje, ki zastopajo tisoče in tisoče delavcev, kričijo slavo vsakemu delavskemu voditelju, ki je v ječi radi štrajka ali radi drugih delavskih nemirov. Iz tega se vidi, da postava, ki je takega delavskega voditelja obsodila v ječo, nima spoštovanja pri delavcih, ker delavci čutijo, da je postava krivična, ki zapre voditelja, ki se bori za zboljšanje delavskega položaja.

Delodajalci so na tihem organizirali male armade privatnih oboženecov, katere uporabljajo pri delavskih štrajkih, da pobijajo streljivo, psujejo in zapirajo delavce. Nadalje imajo delodajalci urejen izvrsten ogledni sistem med delavci samimi, in tako pride marsikak delaška nakana še predčasno na uho delodajalcem, ki jo potem navadno s silo preprečijo. Uporabo državne milicije pri zadnjih štrajkih, je močno razsrdila delavce, in delavci danes nimajo nobenega postavnega spoštovanja pred državnimi milicijami. Sodnije, državni zbori in vlade so bile že po pravici obdolžene, da očitno delajo krivico delavcem in držijo z delodajalci, in kaj si mora delavec misliti, ko vidi krivico na onem mestu, ki je za prirejeno, da ga brani in vzdržuje njegove pravice.

Delavski položaj se tudi popolnoma spreminja, odkar prihajajo novi stroji na trg, odkar so transportne zveze čimdalje ugodnejše in dajejo kapitalu, da se zbere iz najbolj oddaljenih koncev v kratkem času. Velikanski dobički delničarjev posameznih tovarov, pa se stekajo edino v blagajne teh magnatov, ki nikdar v svojem življenju niso videli, katere delničarji so. In dočim se to velikansko premoženje podeduje od roda do roda se množi in množi, dočim dve tretini vseh ameriških delavcev dela od 8 do 12 ur na dan, ne da bi moglo toliko zaslužiti, da se pošteno preživi in trikrat na dan navžije hrane. Vse to povzroča v delavcu sovraštvo do današnjega sistema, in resnica je, da je v nevarnosti današnji družabni red, ki trpi take zamerne.

Utrdbe proti Srbom.

Avstrijci gradijo v vsej naglici ob reki Dunavi in Savi nove utrbe proti Srbom. Te utrbe so Srbi obstreljevali, da so Avstrijci prenehali z delom. Japonska je naznanila Rusiji, da bodejo vse tovarne na Japonskem delale noč in dan, da preskrbe streljivo za Rusijo.

VSA RUSKA ARMADA SE UMIKA.

Avstro-nemške čete so rusko armado pri Vladimir-Volinski razdelile na tri dele. Italijani so bili na vseh frontah odbiti. Črnogorci so porazili avstrijske čete pri Grahovem. Iz Londona se poroča, da začno zavezniški sredi oktobra z veliko ofenzivo. Srbija še sedaj ni odgovorila na bulgarske zahteve, in položaj na Balkanu še ni jasen.

Nemčija se je popolnoma udala

Washington, 29. avg. Nemški zunanji minister in mornariški minister sta se podala k kajzerju, da odobri najnovejši načrt Nemcev glede submarinskega boja. Nemčija se bo obvezala, da trgovskih ladij na morju ne bo več direktno napadala, pač pa bo poslala vsaki ladji najprvo svarilo, predno jo torpedira. S tem je dosegel predsednik Wilson velik uspeh, kajti on je prvi zahteval od Nemcev, da vodijo submarinski boj na človeški in ne mesarski način. Wilson je dejal, da morajo poveljniki submarinov najprvo vsako ladjo svariti, potem preiskati, če ima kaj prepovedane blaga za sovražnika na krovu, in če je tako, mora dovoliti moštvo, da se reši v čolne, in šele potem je upravičena Nemčija udala zahtevam Zjed. držav, je znamenje Wilsonove odločnosti in nemške spravljenosti v tej točki.

Potres na Laškem.

Avezano, Italija, 28. avg. Po več krajih Italije so se danes čutili močni potresni sunki. Dosedaj potres ni naredil nobene škode.

Padeč Brest-Litovska.

Berolin, 28. avg. Kot se poroča od generalnega štaba je padla trdnjava Brest-Litovsk po kratkem, toda srditem bajonetnem napadu. Krakovska in hrvaška infanterija je se oddikovala pri napadih na južni in zapadni fronti, dočim so prišle nemške rezerve v mesto iz severa. Rusi so postavili novo obrambeno črto štiri kilometre izven fortov. To črto so dobro utrдили in jo obdali z desetimi žičnimi plotovi ter so položili na vseh krajih skrite mine. Nemški poveljniki je pognal infanterijo proti tej utrdbi, kjer so se Rusi branili kot Levi. Bataljon na nemški strani, konečno proti tri uri ponoči pa so dospole sveže rezerve, in Rusi so se umaknili.

Ruska armada se umika.

Ruske postojanke pri Zloti Lipi, kjer napadajo Avstrijci, so bile prebite na treh točkah, kakor se poroča iz Dunaja. Tu so Avstrijci ujeli tudi 6000 Rusov, kakor Avstrijci trdijo. Ont Nemci, ki zasledujejo Ruse, ki so se umaknili iz Brest-Litovske se bližajo mestu Kobrin, 55 kilometrov vzhodno od Brest-Litovske. Vzhodno od Vladimir-Volinski se vršijo hudi boji. Armada generala Puhala je vrgla Ruse proti Lutsk. Severno od reke Pripet, v Rokitniških močvirjih, se bližajo nemške čete Kobrinu. Na ta način je Ruska fronta pri Zloti Lipi razbita na tri dele, in preganjanje vsakega posameznega dela je lahko. Kot je videti, je namen nemške armade neprestano dalje prodirati, in Nemci ne nameravajo napasti proti jugu, kot se je prvotno doždevalo.

Nemci proti Odesi?

London, 28. avg. Odesa, rusko pomorsko pristanišče in žitnica vseh južnih ruskih pokrajin, je mogoče prihodnja točka, katero želijo Nemci osvojiti. Uradne brzojavke iz Berlina in Dunaja naznanjajo, da je pričela nemško-avstrijska armada novim prodiranjem v jugo-vzhodni smeri, in sicer v vzhodni Galiciji, kjer so Avstrijci dosedaj več mesecev počivali. Če Nemci vzamejo Odeso, tedaj

dobijo hrbitišče Dardanel v svojo oblast in pošljejo Turčiji streljivo in orožja, ki ga Turčija sedaj tako silno potrebuje.

Padec Odeše bi bil enak padcu Calaisa ali Londona, in zavezniška zmaga v Dardanelah bi bila brez pomena, če pade Odesa.

Rusi so še v Galiciji.

Rusi imajo še vedno zaseden jugo-vzhodni del Galicije, kjer so Avstrijci hašete-dnji začeli z novim napadom, Rusi so se tu umaknili. Glavni nemški načrt, da uničijo ruske armade, ko se umikajo iz svojih trdnjav, in uničujejo za seboj vse, kar bi utegnili sovražniku koristiti. V trdnjavi Brest-Litovsk je bilo 100.000 Rusov, ki se sedaj umikajo proti glavni ruski armadi. General Mackensen in bavarski kralj sta poslala cela armade za bežečimi Rusi.

Ruski boji na severu.

Na severnem bojišču se Rusi najhujše ustavljajo Nemcem. Tu se gre za mesta Dvinsk in Vilno. Tu vodi Nemce general Hindenburg. Rusi so na nekaterih točkah pričeli celo z ofenzivo, toda kakor poročajo iz Berlina, so bili ruski napadi odbiti.

Srbi so pripravljeni.

Vojaški kritiki v Londonu in Parizu so mnenja, da dokler ostane glavna ruska armada ne detaknjena, ne morejo Avstrijci poslati nobenih svežih čet proti Lahom ne proti Srbom. Tudi nemška ofenziva, ki se je pričela pred enim mesecem na francoskem bojišču, je ponehala, in Nemci so bili povsod, kjer so skušali priti naprej, vrženi nazaj v svoje postojanke. Očitno pa je, da niti Francozi na nobeni točki ne morejo napredovati. Srbi poročajo, da se zbira nova avstrijska sila pri Orlovi, in srbski zrakoplovi so opazili večke avstrijske priprave pri tem mestu. Sedaj odkar se šest mesecev ni bojevala, je močtem spopolnila svojo armado. Poklicani so vsi orožja zmogljivi moški pol za stave. Sodi se, da broji danes srbska armada 37.500 mož.

Napadi iz zraka.

Pariz, 29. avg. Šest nemških zrakoplovo je priplulo danes v okolico nad Parizom, z namenom, bombardirati Pariz, toda francoski zrakoplovi so se dvignili, pregnali nemške zrakoplove in uničili en stroj. Angleški zrakoplovi so obstreljevali Ostende, Middelkerke in Bruges. Pri Middelkerke imajo Nemci svoje najmočnejše topove, da se z njimi branijo napadov od morja, dočim imajo Nemci pri Bruges pristanišča in doke, ki služijo za transportne namene.

Balkanski položaj.

London, 29. avg. Balkanski položaj še sedaj ni popolnoma čist, toda zaupanje prevladuje, da je Srbija spravljiva in da bo njen odgovor ugoden za Bulgare, ter da se ves Balkan pridruži zavezniškom. Toda srbski odgovor še sedaj ni prišel in Bulgarija, Rumunija kot Grška teško pričakujejo kaj bodejo Srbi odgovorili.

Avstrijci in Črnogorci.

London, 29. avg. Kratki, toda vroči boji so se vneli med Črnogorci in Avstrijci. Oddelek čet je skušal zavzeti neko črnogorsko postojanko blizu kotorskega zaliva, toda Črnogorci so jih iz višin napadli, in avstrijska četa se je morala umakniti z zgubami.

Kako je v Dardanelah? London, 29. avg. Vrhovni poveljnik general Hamilton poroča, da so zavezniški izkrcali ponovne armade na galipoliškem polutoku, toda kakor poročajo Turki, je bilo to izkrcanje precej krvavo, kajti iz Carigrada poročajo, da so imeli zavezniški pri tem 3000 mrtvih, in da sta bila dva angleška polka uničena.

Na laškem bojišču.

Italijani ne morejo nikjer naprej, ne na Tirolskem, ne na Primorskem. Vrhovni laški poveljnik, general Cadorna, je razdelil laško armado v dva oddelka, katerih vsak ima svoje vrhovnega poveljnika. Oddelek armade ima za nalogo zavzeti Trident, oddelek ob Soči pa naj zasede Trst. S tem bi bila Lahni zadovoljni.

Velikanski nemški doig.

Amsterdam, 29. avg. Nemško časopisje se bavi z velikanskim nemškim državnim dolgom in opozarja na finančno krizo, katero bo Nemčija ob koncu vojne na vsak način doživela. Po vojni bo morala Nemčija plačevati letno 2.500.000.000 mark pokojnin in obresti od posojenega denarja. Toliko denarja na Nemčija komaj dobi na leto od vseh svojih davkov. Leta 1913 je znašal ves nemški proračun nekaj manj kot 2.500.000.000 Mk., sedaj pa znašajo samo pokojnine in obresti od dolga toliko. Za vse dluge izdatke države se morajo iskati novi davki, in ker je že sedaj vsaka najmanjša stvar obdavčena, preti na vsak način finančni krah Nemčiji in Avstriji. Anglija in Francija imate lažji položaj, ker njih kolonije imajo neizmerno bogastvo, ki bo pokrilo vsaj deloma velikanske stroške Francozov in Angležev.

Na francoskem bojišču.

Pariz, 29. avg. Nemci so jako silno obstreljevali francoske postojanke pri Nieuport, toda francoska artilerija, ki je sstopila v akcijo, je prisilila nemške topove, da so umolknili. Pri Artois so bili zavrnjeni vsi nemški napadi. Armada nemškega kronprinca, ki je naskakovala utrdbe pri Verdunu, je prenehala s svojimi napadi, ker je doživel precejšnje zgube. Pri Sondernach v Alzaciji so zasedli Francozi vrsto nemških strelnih jarkov.

Rusi v vzhodni Galiciji.

Rusi se polagoma umikajo iz vzhodne Galicije, kjer so se do danes držali. Nemška kavalerija je pri Zloti Lipi razpršila rusko fronto na dva dela. Avstrijci severo-vzhodno od Kovelja so napredovali, in zdaj se, da bo skupna nemško-avstrijska armada napadla sedaj vrsto ruskih utrb Lutsk, Dubno in Rovno, katere trdnjave imajo namen, da zaprejo sovražniku pot proti južni Rusiji. Rusi se zbirajo v obližju teh trdnjav.

Novi napadi v Dardanelah.

Carigrad, 30. avg. Novi napadi zavezniškov na suhem in iz morja, so povzročili krvave boje. Turki naznanjajo, da so odbili več zavezniških napadov, in nadalje se naznanja, da je bila ena angleška križarka in za transport zadet od turških krogelj.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.50
Posamezna številka po 3 cente.

Dopis brez podpis in oznaki se ne sprejema

Vsa pisma, dopisi in denar naj se poljaja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kranjci) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. GUY. PRINCETON 189

Registered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 70 Tue Aubust 31st 1915.

Z lakoto jih ubijajo

V starokranjskih listih čitamo sledeče:
"Iz Zabolca piše uroda Marija Hrstinska tako: Uroda sem in stara preko 60 let. Ostala sem brez moža s tremi slabimi otroci, tremi sinovi, in mučila sem se, da jih spravim na noge. Sedaj so pa vsi trije sinovi na bojnem polju. Samo o najmlajšem vem še, da je živ. Ostala sem popolnoma sama. Bolna sem in nimam nikogar, ki bi mi ponudil kozarec vode. Bolezen se me vse huje oprijemlje, odkar sem čula, da sta padla starejša dva sinova. Ko so prišla poljska dela, sem delala na polju z dvema težakoma, ki sta ostala toliko časa, dokler mi nista poslednjega zrna koruze odnesla. Sedaj je pa prišla lakota. Bolna sem, pa brez kosa kruha in brez vinarja v hiši. V tej nesreči sem se obrnila na okrajno glavarstvo v Zabolcu, prosič za podporo, ker tako so mi nasvetovali znanci, ker imam tri sine v vojni. Toda okrajni glavar ni hotel mojega imena niti zapisati med one, ki prosijo podpore. Na nasvet drugih sem prosila še drugič, toda zopet brez uspeha. Nihče me ni hotel poslušati."

Bodočnost Avstrije.

V ameriškem mesečniku "The Forthnightly Review" se čita daljši članek o Avstriji in njeni bodočnosti, in v tem članku beremo med drugim tudi sledeče:
Vojna se lahko konča z zmago Avstro-Ogrske, s porazom tudi sledeče:
Avstrije ali pa bo vojna ostala neodločena, namreč da niti Avstriji niti avstrijski sovražniki ne bodo mogli naprej. Toda nevarnost je, da bi zmaga Avstrija, ali pa da bi vojna ostala neodločena. Pa vendar, če vzamemo v upoštevanje vse tri točke, pridemo do prepričanja, da bo po vojni moč in upljiv Avstro-Ogrske silno oslabil.
Avstrijska armada je bila hudo poražena, ne samo od Rusije ampak celo od male Srbije. Da ni Nemčija prišla na pomoč Avstriji, tedaj bi bila Avstrija že zdavnaj razbita. Nemci danes zapovedujejo avstrijskim četam in trdnjavam, nemški generalni štab vodi avstrijsko armado. Veliko število nemških čet brani Avstrijo. Avstrija je postala navaden privesek Nemčije.
Nemčija je v začetku vojne nalašč pustila, da bo Avstrija poražena na jugu in na severu. Nemci so nalašč pripustili, da je bila zlomljena najboljša moč avstrijske armade od Srbov in Rusov, in zato tudi več mesecev niso hoteli priti Avstrijcem na pomoč. Nihče ne more reči, da Nemčija tedaj ni imela dovolj vajakov. Odredila je splošno mobilizacijo vse redne armade, prve in druge rezerve ter deželno brambo. Lahko bi prišla Avstriji na pomoč, toda namesto tega je Nemčija od Avstrije zahtevala, da mora poslati Avstrija vse svoje težje opništvo Nemcem na pomoč v Belgijo, in tako se je zgodilo, da so Nemci pustošili po Belgiji s pomočjo Avstrijcev, dočim so avstrijski vojaki padli pred sabljami ruskih kozakov.
In ko je bila Avstrija v zadnji sili, ko so Rusi že drli po ogrskih planjavah, tedaj je pokazala Nemčija Avstriji, da so Nemci gospodarji nad življenjem in smrtjo Avstrijcev. Nemški generali so bili prideleni avstrijski armadi, civilna in vojaška uprava v Avstriji je prišla v nemške roke, nemške čete so morale priti v Galicijo, da so potisnile Ruse iz Karpatov.
Zdi se, da je Nemčija toliko časa čakala, dokler ni bila Avstrija v največjih skrupih, nakar je Avstrija priznala svojo slabost, se odpovedala neodvisnosti in poslala nemška pokrajina taka kakor je danes Bavarska.
Če je podpisana kaka pogodba v ta namen, ali če se je to pravno veljavno zgodilo, ne pomeni ničesar. "Kdor se potaplja, ta se oprime tudi slame, da se reši." In tako je tudi z Avstrijo.
Naj zmaga ali ne zmaga, Avstrija ne bo več samostojna, ampak postane del nemške države. Če pa zmaga zavezniki, tedaj je pa usoda Avstrije itak zapечатena.
Ali se ni v imenu apostolske

ga veličanstva vselej preganjaj v Sloveniji vsak poščen Slovenec in ali niso v imenu apostolskega veličanstva hranili in varovali vsakega lumpa in tata, ki je psoval naš narod? Ali se ni moglo pri nas slepariti in krasti, samo če se je pri tem opazilo, da se ni kršilo "državni temeljni zakon napram predpostavljanim", ali niso v imenu apostolskega veličanstva pometal vse v ječo, o katerih se je sodilo, da niso dovolj lojalni?
Ali se spominjate Starčeviča in Gržaniča, ki so morali v ječo, ker so vrgli iz zbornice največjega avstrijskega šufta — bana Khüena, ali veste, da so Čuvaj in Tomasič, hrvatski bani, pokradli hrvatski vladi več milijonov, in končno, nameso, da bi šla v ječo, pa jih avstrijsko časopisje naziva — rodoljubi!
Ali niso tudi v tej deželi ljudje, ki so iz Slovenije pobegnili radi raznih sleparij, in se sedaj tu družijo z onimi, ki so narod za stotisoče pregoljufali, pod zaščito avstrijskih špijonov, ki si skupno delijo ukradene denarje, katere je Avstrija narodu iztrgala?
In ko vse to vemo, ko to s krvjo našo pišemo, potem nam pa pravijo, da nimamo — krščanske ljubezni!

Oderuštvo z živili ni Kranjskem

Dočim je okr. sodišče naložilo tem krivcem milo kazni, začni zapor ali pa po 20 K globe, se jim je kazni pri deželni sodišču zvišala povprek na tri dni zopora in do 30 kron globe.
Tudi koruzna moka, ki je prej nihče ni hotel jesti, se je prodajala po 90 v in po 1 krono kilogram. Radi takega draženja je bila obsojena Helena R. iz Seničnega pri Trziču, ki jo je obsodilo okr. sodišče v Trziču, na 80 K globe, pri deželnem sodišču na 120 K globe, odnosno 12 dni zopora.
Razentega je bilo v Ljubljani in na deželi kaznovanih kaznih deset dražilec petroleja, ker so prodajali petrolej me po 80 do 90 v liter.
Kmalu pa pričetku vojne je povsod na Kranjskem, posebno pa na Notranjskem pričelo baj primanjkovati sladkorja. To priliko so nekateri trgovci porabil ter neverjetno poskočili s cenami. Neki trgovec je prodajal sladkor po 1 K 90 v kg. Dobil je tri dni zopora in 50 K globe. Deželno sodišče pa mu je kazen zaokrožilo na pet dni zopora in 80 K globe.
Okrajno sodišče v Il. Bistrici je kaznovalo 10 takih trgovcev, med njimi tudi konsumno društvo v Ilirski Bistrici, in jim poleg občutnih denarnih glob zaseglo tudi zaloge sladkorja, v enem slučaju kar 552 kilogramov.
O nadaljnjih slučajih bomo še poročali. Pripomnimo le to, da je bilo do zdaj v okolici ljubljanskega deželnega sodišča kaznovanih okoli 140 dražilec živil in navijalcev cen. Pri-sojene jim kazni so gotovo pravilne in so jih krivci tudi zasluzili. Gotovo bodo moralno precej vplivale. Predvsem je treba prijeti one velike gospode, ki jim donša tako draženje kar milijone. Normalnih cen pa, kakor v mirnih časih, ne bomo dosegli. Mezde so visoko

ga veličanstva vselej preganjaj v Sloveniji vsak poščen Slovenec in ali niso v imenu apostolskega veličanstva hranili in varovali vsakega lumpa in tata, ki je psoval naš narod? Ali se ni moglo pri nas slepariti in krasti, samo če se je pri tem opazilo, da se ni kršilo "državni temeljni zakon napram predpostavljanim", ali niso v imenu apostolskega veličanstva pometal vse v ječo, o katerih se je sodilo, da niso dovolj lojalni?
Ali se spominjate Starčeviča in Gržaniča, ki so morali v ječo, ker so vrgli iz zbornice največjega avstrijskega šufta — bana Khüena, ali veste, da so Čuvaj in Tomasič, hrvatski bani, pokradli hrvatski vladi več milijonov, in končno, nameso, da bi šla v ječo, pa jih avstrijsko časopisje naziva — rodoljubi!
Ali niso tudi v tej deželi ljudje, ki so iz Slovenije pobegnili radi raznih sleparij, in se sedaj tu družijo z onimi, ki so narod za stotisoče pregoljufali, pod zaščito avstrijskih špijonov, ki si skupno delijo ukradene denarje, katere je Avstrija narodu iztrgala?
In ko vse to vemo, ko to s krvjo našo pišemo, potem nam pa pravijo, da nimamo — krščanske ljubezni!

Oderuštvo z živili ni Kranjskem

Dočim je okr. sodišče naložilo tem krivcem milo kazni, začni zapor ali pa po 20 K globe, se jim je kazni pri deželni sodišču zvišala povprek na tri dni zopora in do 30 kron globe.
Tudi koruzna moka, ki je prej nihče ni hotel jesti, se je prodajala po 90 v in po 1 krono kilogram. Radi takega draženja je bila obsojena Helena R. iz Seničnega pri Trziču, ki jo je obsodilo okr. sodišče v Trziču, na 80 K globe, pri deželnem sodišču na 120 K globe, odnosno 12 dni zopora.
Razentega je bilo v Ljubljani in na deželi kaznovanih kaznih deset dražilec petroleja, ker so prodajali petrolej me po 80 do 90 v liter.
Kmalu pa pričetku vojne je povsod na Kranjskem, posebno pa na Notranjskem pričelo baj primanjkovati sladkorja. To priliko so nekateri trgovci porabil ter neverjetno poskočili s cenami. Neki trgovec je prodajal sladkor po 1 K 90 v kg. Dobil je tri dni zopora in 50 K globe. Deželno sodišče pa mu je kazen zaokrožilo na pet dni zopora in 80 K globe.
Okrajno sodišče v Il. Bistrici je kaznovalo 10 takih trgovcev, med njimi tudi konsumno društvo v Ilirski Bistrici, in jim poleg občutnih denarnih glob zaseglo tudi zaloge sladkorja, v enem slučaju kar 552 kilogramov.
O nadaljnjih slučajih bomo še poročali. Pripomnimo le to, da je bilo do zdaj v okolici ljubljanskega deželnega sodišča kaznovanih okoli 140 dražilec živil in navijalcev cen. Pri-sojene jim kazni so gotovo pravilne in so jih krivci tudi zasluzili. Gotovo bodo moralno precej vplivale. Predvsem je treba prijeti one velike gospode, ki jim donša tako draženje kar milijone. Normalnih cen pa, kakor v mirnih časih, ne bomo dosegli. Mezde so visoko

selj, ki so tržili po tej metodi.
Dočim je okr. sodišče naložilo tem krivcem milo kazni, začni zapor ali pa po 20 K globe, se jim je kazni pri deželni sodišču zvišala povprek na tri dni zopora in do 30 kron globe.
Tudi koruzna moka, ki je prej nihče ni hotel jesti, se je prodajala po 90 v in po 1 krono kilogram. Radi takega draženja je bila obsojena Helena R. iz Seničnega pri Trziču, ki jo je obsodilo okr. sodišče v Trziču, na 80 K globe, pri deželnem sodišču na 120 K globe, odnosno 12 dni zopora.
Razentega je bilo v Ljubljani in na deželi kaznovanih kaznih deset dražilec petroleja, ker so prodajali petrolej me po 80 do 90 v liter.
Kmalu pa pričetku vojne je povsod na Kranjskem, posebno pa na Notranjskem pričelo baj primanjkovati sladkorja. To priliko so nekateri trgovci porabil ter neverjetno poskočili s cenami. Neki trgovec je prodajal sladkor po 1 K 90 v kg. Dobil je tri dni zopora in 50 K globe. Deželno sodišče pa mu je kazen zaokrožilo na pet dni zopora in 80 K globe.
Okrajno sodišče v Il. Bistrici je kaznovalo 10 takih trgovcev, med njimi tudi konsumno društvo v Ilirski Bistrici, in jim poleg občutnih denarnih glob zaseglo tudi zaloge sladkorja, v enem slučaju kar 552 kilogramov.
O nadaljnjih slučajih bomo še poročali. Pripomnimo le to, da je bilo do zdaj v okolici ljubljanskega deželnega sodišča kaznovanih okoli 140 dražilec živil in navijalcev cen. Pri-sojene jim kazni so gotovo pravilne in so jih krivci tudi zasluzili. Gotovo bodo moralno precej vplivale. Predvsem je treba prijeti one velike gospode, ki jim donša tako draženje kar milijone. Normalnih cen pa, kakor v mirnih časih, ne bomo dosegli. Mezde so visoko

ke, tudi vozarja se je podražila, nekaterega blaga primanjkuje, štati večinoma se k nam ne uvaža več. Nihče ne bosta pomagala ljudem, ne dva postna dneva. Sicer je res, da ne škoduje, če živimo v vojni nekoliko bolj vegetarično, toda tudi vegetarična hrana je danes tako draga, da si že srednji sloj, kaj še le nižji, sploh ne more privoščiti v tisti meri, kakor to zahteva normalen razvoj človeškega telesa.

Iz stare domovine.

Iz vojnega vjetništva. Franc Vrhunec se je oglašil po daljši dobi svoji materi Franciški, ki biva v Topolju, pošča Selce na Gorenjskem. Piše: Vjet sem bil 21. decembra. Sedaj sem na Ruskem v sredini Azije. Tukaj je prav južno podnebje. Z Ma-

finčevim iz Beasice sva skupaj. Godi se mi še dosti dobro, jesti imam tudi dovolj. — Martin Sifler se je oglašil iz vojnega vjetništva gospodini X. Piše: Naznanjam ti, da sem živ zdrav in tje. Upam je, da se še vidi. Bili smo tri tedne v vagonih, voznje ni bilo ne kopca ne kraja. Lahko si misliš, da moram biti daleč. Rok Kunovar je sporočil svoji materi Uršuli v Dravljah na Ljubljano, da je še med živimi. Piše: Naznanjam vam, da sem prišel v vojni vjetništvo v Rusiji. Delam v sladkorni tovarnici. Denarja mi ni treba pošiljati, ga za enkrat ne potrebujem. — Martin Jamar je sporočil svoji materi Mariji v Gradšču pri Trziču na Dol, da je bil v Galiciji vjet in odpeljan v notranjost veličanske ruske države. Piše: Zdrav sem, da bi le tudi vi doma bili vsi zdravi. Tukaj smo vojni vjetniki po vaseh. Jako dolgčas mi je po tebi in otrocih.

Na želodcu bolni —

Gotovo, da že dolgo iščete olajšbe. Ne dajte se prevarati. Ne poskušajte. Rabite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življanski Balsam) ter bote kmalu opazili njegove krepljene in tonične kakovosti. Posebno se priporoča pri zdravljenju nesrečne, težke prebave, napake, ponavljajoče mučnice in strpljih jeter. Okrevanci, stari in slabotni ljudje bodo tudi našli njegovo rabo zelo koristno. Cena 75 centov.

Čistite, kaj nam je pred kratkim pisala ga. Mart. Pagan, iz Moquah, Wis.: "Zahvaljem se vam za Severov Življanski Balsam. Trpela sem na želodcu, ter sem bila zelo slabotna ter nisem imela nobene apetite. Poslabila sem svojo slabotno Severovega Življanskega Balsama ter so vse te bozrillke izgubile. Prosim objavite moje pismo v časopisih v korist vseh tistih, ki enako trpijo."

Val lekarnarji prodajajo Severova Pripravka. Zahtevajte Severovo. Ako jih ne morete dobiti v vaši okolici, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

ARISTOS FLOUR

Aristos Waffles

3 čaši Aristos moka
1 1/2 čaši mleka
1 žlica sladkorja
1/2 žlice soli
1 žlica stopljenega masla
2 žlice baking powder
3 jajca.

Za piškote, slaščice in vse domače pecivo — Aristos je najboljša moka. Aristos kuharske knjige so izvrstne, pošljete se vam zastoj, če pišete po nje.

S. SHEINBART,
5389 St. Clair Ave.
THE SOUTHWESTERN MILLING CO., INC.,
KANSAS CITY, MO.

Stresite Aristos moko skozi sito, baking powder, sol in sladkor, pridenite mleko in dobro stolčena jajca. Pridenite surovega masla. Pecite na jako razbeljeni peči in servirajte takoj z medom ali sirupom.

This trademark on every sack

Ker so se poslednji čas poštno razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako hitro naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanj pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLOVENSKA LIČA

IZVRŠEVALNI ODBOR:
 Frank Sakser, predsednik, 83 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Upravni tajnik:
 Edward Kallish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Literarni tajnik:
 Ivan Blatnik, General Delivery, Seattle, Wash.
 Rudolf Trost, 383 W. Central Park, New York, N. Y.
 John Jager, blaginik, 5241 Upton Ave., So. Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoltijo posla- ti Mr. John Jager. Vplačana svota bode potrjena po blaginiku in rasglašena po slovenskih listih, istočasno naj tudi obvestijo gl. tajnika, koliko denarja so poslali.

Zaplenjena drva radi navija- nja cen. 20. jul. je ljubljansko tržno nadzorstvo zaplenilo "Jeku" (Trnovskem pristanu) okoli 27 m-3 bukovih drv, ker jih je prodajalec prodal se- žen po 40 kron. Cene, ki presegajo 15 kron za 1 m-3 v Lju- bljano na dom postavljenih drv so pretirane. Kdor torej ponu- ja drva za 1 sežanj dražje kot po 28 kron, se pregreši zoper zakon z dne 1. avgusta 1914.

Podružnica mestne vojne prodajalne pri sv. Jakobu. Na Starem trgu št. 36 je mestni magistrat otvoril novo podruž- nice mestne vojne prodajalne. Prodajal se bo mestni vojni kruh, fižol, jesprenček, jajca in morda še druga živila. Proda- jalna je odprta od pol 7. do 11. ure dopoldne in od 3. popoldne do 7. zvečer.

Goriški deželni odbor. Iz kroga goriških heguncy se pi- še: Po vojni se bomo oglašili in bomo vsej javnosti povedali svoje pritožbe. Eno pa naj bo dovoljeno že zdaj pribiti tudi v vašem cenjenem listu, ker je to smel storiti tudi goriški "No- vi čas". Čim je izbruhnila voj- na z Italijo, se je goriški dežel- ni odbor preselil na Dunaj. Če bi se bil umaknil v Vipavo ali v Tolmin, bi že ne rekli dosti, a da je šel na Dunaj, odkoder ne more ničesar storiti za deže- lo in njeno prebivalstvo, to ni prav. Deželni odbor bi bil mor- al kljubuje vsaki nevarnosti, pa makar da bi sovražnik tudi deželne odbornike interniral, ostati na svojem mestu in ču- vati nad prebivalstvom in je varovati z vsemi močmi. Do- čim pa so se državni uradniki, ki so po dobljenem ukazu odšli, zopet vrnili v svoja stara me- sta, kar jih ni v rokah sovraž- nika, pa sedi deželni odbor še vedno na Dunaju.

Slovenski begunci na Tirol- skem. Nekaj slovenskih begun- cev iz Goriške se nahaja tudi v Spingesu pri Muhlbachu v Pu- sterski dolini. Zaposleni so tam pri delu na polju.

Kranjski Janezi se tudi v vojni spominjajo družbe sv. Ci- rila in Metoda. Tako so poslali meseca junija zbirko 30 K in zopet v juliju 18 K 70 vin. — Slovenski častniki so povodom godu sv. Cirila in Metoda po- slali zbirko 60 K.

Poročil se je v franciškanski cerkvi poročnik v rezervi bos- herc, pešpolka št. 2. gospod Stane Vidmar z gospodično Angelo Susovo iz znane narod- ne rodbine iz Dolenje vasi pri Senočeah.

Kako se denar dela? Tako- le: Vinski trgovec kupi jeseni dobro belo vino (ne mošt) in je plača po 28 v, na dom po- stavljeno ga velja 32 v. To kap- ljico prodaja svojemu redne- mu odjemalcu po 44 v; potem po 56 v. nazadnje po 70 v. in obljubi, da bo cena še poskoči- la na 80 v. in na 1 K. — Begun- cy iz Trsta, ki ima v gotovi gos- tilni stalno hrano, se za malo meseno klobasico računa 1 K 20 v. S tem, da en trgovec pe- trolejo 20 v. dražje prodaja, ka- kor njegov sosed. — S tem, da trgovec koruzni zдроб zaraču- na po 72 v. kg dočim se dobi v drugi trgovini po 56 v. — S tem, se na trgu kisló zelje, ki je začetkom jeseni veljalo 28 v. kg, spomladi prodaja (lahko tu- di brez tehtnice) po 48 v. — S tem, da kmet še pozimi pro- daja krompir, po 16 do 20 K sto kilogramov, akoravno ga ima toliko, da mu spomladi se- gnije. — S tem, da zahteva kmetica za malo, kakor oreh debele čebulice, 6 do 10 v. ako- ravno je ima doma cele voz-

Posebna ponudba:
 Dve hiši na enem lotu, obe v dobrem stanju, in ne v Collin- woodu; ampak dvajset minut hoda od Public Square, cena \$2500. Plača se takoj \$600, dru- go pa po \$100 vsakega pol leta in 6%. Eno hišo v jako lepem kraju, stanuje sedaj slovenska družina v njej. Dvajset minut od Public Square s karo. Hiša je bila narejena za stanovanje nekega bogatina in se je sedaj preselil iz Clevelanda. Hiša je veljala dotičnega \$3800, in je vredna \$6000, ako bi bila v slo- venski naselbini. Proda se za \$2500, devet sob, kopališče. Ta- koj se plača \$500, drugo po \$100 vsakih šest mesecev.
JOSEF ZAJEC,
 1398 E. 49th St. (72)

Službo dobi ženska za gospo- dinjstvo. Na starost se ne gle- da. Sprejme se tudi, če ima ene- ga otroka. John Andolsiek, 1020 E. 64th St.

Dva fanta se sprejmeta na hrano in stanovanje. Lep prostor. 6013 Bohus ave. (71)

Naprodaj poceni hiša s 10 sobami. 1646 E. 28th St. Lastnik stanuje v leti hiši in proda hišo, da je po godu kupeca. (73)

VABILO.
 Telovadno društvo "Jugoslavanski Sokol" priredi svojo prvo javno tejo- vadbo dne 5. sept. na Recharjevi far- mi. Telovadba bo nekaj časa Slo- venci še niso imeli prilike videti. Na Sokol vam bo pokazal pomen pra- vega Sokolskega dela. Telovadbo ot- vori nastop članstva za prostimi vaji- ni, ki so namenjene za prvi Vseokol- ski Zlet v Clevelandu. Po prostih va- jah sledi telovadba na orodju. Tu vam hočemo pokazati kaj je sokolska vs- trajnost in kak uspeh ima telovadba pri Sokolu. Pokazati vam hočemo, da ne igramo nobenega cirkausa ampak pravo sokolsko delo. Telovadba je ve- lik pripomoček, da se človek telesno in duševno razvije, kakor pravi naše geslo: V zdravem telesu prebiva zdrav duh.

Telovadbo zaključijo lepe skupine, po telovadbi prosta zabava in ples. Prijatelji Sokolstva, ne pozabite na 5. septembra. Pridite val, ki mislite in simpatizirate z nami. Zdravo! Jugoslavanski Sokol.

Dva fanta se sprejmeta na stanovanje in hrano ali brez. 5920 Prosser ave. (72)

V privatno večerno šolo k Slovincu se sprejmeta še dva rojaka. Vprašajte ob 7. zvečer na 1138 E. 60th Street agorej.

Iz urada dr. Slovenec, r. SDZ.
 Tem potom se priporoča članom, da si nabavijo vstop- nice k banketu, ki se vrši 26. sept. ob priliki petletnice dr- štvenega obstanda, in sicer naj dobijo vstopnice na sejah 5. in 12. sept. ali pri tajniku na 6408 St. Clair ave. Kdor se banketa ne udeleži, plača 50c v blagaj- no. Vstopnice se dobijo tudi pri John Gorniku, Mike Jal- vec, Antoni Oštir in John Bres- kvar. (72)
 Josip Zokali, tajnik.

TRIGLAVANI.
 Vsem članom dr. "Triglav", se tem potom naznanja, da se vrši letna seja v četrtek dne 2. septembra, ob pol 9. uri zve- čer v mali Knausovi dvorani.

Na dnevnem redu je poleg več važnih točk, tičujočih se društva tudi volitev novega od- bora za bodoče leto. Odbor.

Dve dekleti dobite delo za ku- hinjska in hišna opravila. Plača po dogovoru. Jos. Nosse, 1226 E. 55th St. Cleveland, O. (72)

Mlad Slovinc želi dobiti službo v groceriji. Fr. Kolar, 1815 E. 19th St.

Dobra staroznana brivnica je naprodaj v slovenski naselbini. Vprašajte v našem uredništvu. (71)

Pohištvo naprodaj za cel bord- ing-house, \$600 se plača takoj. V 3. nadstropju je 12 sob, vse opremljene, v 2. nadst. 8 sob, spodaj jedilnica, 55x20, kuhinja zadaj 12x20, in hlev. Zada- j. Lastnik zapusti mesto. Rent \$55 na mesec, pogodba do 1. maja, 1917, potem je rent \$60 na mesec. Pripravno za Slo- vencia. Naprodaj je tudi več slaščičaren in nekaj grocerij v slov. naselbini, ter razne hiše po nizkih cenah.
JAKOB TISOVEC,
 1366 Marquette Rd. (71)

POZORI!
 Podpisani priporočam Slo- vencem in Hrvatom svojo do- bro in staro znano gostilno za obilen obisk. Nekoj je bilo na- pisano, da prodajam slabo pi- jačo, kar je pa sedaj preklica- no, in prodajam v resnici le naj- boljše pivo, izvrstno domače vino, dišeče smodke in izvrstna žganja. Kdor pride k meni, se bo prepričal o izvrstni postrež- bi. Rojake prosim za obilen ob- isk moje gostilne, ker jim bom skušal vselej postrežiti z najbo- ljšjo pijačo. Za vaš obisk in pod- poro vam ostanem vselej hva- ležen. Vaš stari znanez
 John Posh,
 4426 Hamilton ave. (75)

POZOR!
 Naprodaj je jako poceni tr- govina s posodo, steklom in granitnim blagom. Se proda po jako nizki ceni, kdor hitro ku- pi, ali pa da v rent. Trgovina je na E. 66th St. in St. Clair ave. Vprašajte D. L. Beck, 6614 St. Clair ave. (70)

Front soba se odda, opremlje- na za enega ali dva, s hrano ali brez. 1558 E. 33rd St. (70)

Dve sobi se oddajo za malo družino ali za dekleta. Je kopališče in tolet zraven in za obilno anitni prostor. 1370 1/2 E. 47th St. Mary Habat (70)

Bell East 3377 W. Cuy. Cen- tral 6678 R. — Plin in Klisk. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Pondeljek, četrtek in so- bota zvečer od 6—8.
Dr. F. L. KENNEDY,
 zobozdravnik
 Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se sloven- sko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

National Drug Store!
 Slovenska lekarna.
 vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdeluje- mo zdravniške predpise. V za- logi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

A. M. KOLAR,
 Slovenska gostilna.
 3222 LAKESIDE AVE.
 Se priporoča Slovincem v obilen obisk. Točna postre- žba. Vedno sveže pijače.

FARMA!
 Naprodaj je 51 akrov velika farma, rodovitna zemlja. Kdor takoj kupi, dobi tudi cel pride- iek, ker je na isti zemlji sedaj pšenica, krompir, ajda, turšiči- ca, seno in še veliko druge stvari. Cena je \$4500. Takoj plačate \$1500, drugo na 6% in imate 10 let časa, da odplača- te. Več se poizve pri Jos. Zaj- ec, 11378 E. 49th st. Cleveland, O. Central 6494 R. (71)

POZORI!
 Naznanjam Slovincem in Hrvatom, da sem pričel raz- važati pivo v sodih n stekleni- cah, pripeljem ga na dom ali na katerikoli prostor. Priporo- čam se slavnim društvom in drugim, da ob priliki izleta na farme ali ob drugih zabavah kot kristije poroke, gotovo obr- nejo na mene. Postreženi bo- dejo točno in zanesljivo. John Modic, 6201 St. Clair ave. Cle- veland O. (74)

Dve lepi sobi se oddajo v na- jem. 6304 St. Clair ave. (70)

Krojaški pomočnik dobi takoj stalno delo. Oglasi se naj pri Intihar, krojač, 15710 Waterloo Road. (70)

Proda se dobro ldoča mesnica v ve- lik slovenski naselbini. Poizve se pri Viena Market, Rock Springs, Wyo. (71)

Odda se lepa soba za fanta ali dekle. 1372 E. 40th St. (70)

Farma naprodaj, 24 akrov jako dobra zemlja, katero se mora videti, da se jo ceni, jako dobre hiše na svetu, 40 milj od Cleve- landa, zraven dobrih cest in že- leznic. Ves pridelek na polju. Proda se za \$3200, in sicer radi družinskih razmer. Prava vred- nost v denarju. Več pove John Crnolatac, 1563 E. 38th St. (72)

Naprodaj sta dva konja, jako- ska oprava in kočija po jako zmerni ceni. Jos Smrekar, 3627 E. 82nd St. (70)

POZOR!
 Naprodaj je jako poceni tr- govina s posodo, steklom in granitnim blagom. Se proda po jako nizki ceni, kdor hitro ku- pi, ali pa da v rent. Trgovina je na E. 66th St. in St. Clair ave. Vprašajte D. L. Beck, 6614 St. Clair ave. (70)

Front soba se odda, opremlje- na za enega ali dva, s hrano ali brez. 1558 E. 33rd St. (70)

Dve sobi se oddajo za malo družino ali za dekleta. Je kopališče in tolet zraven in za obilno anitni prostor. 1370 1/2 E. 47th St. Mary Habat (70)

Vaš doktor
 in vam govori, da če si njegov recept natan- čno očrtaš in od najbližjih zdravil, da van- se ne sme sodaviti.
 Vaši zdravniški recepti morajo priti v naše lekarno, kjer bodo oddani natanko po želji zdravniku. Imamo tudi popolno salo- so gumijevih produktov, toaletnih potreb- žnic, čišč, cigar in sladice.
Guenthers Sloven. Lekarna,
 Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

AMERIŠKI DRŽAVLJAN.
 V našem uredništvu je izšla dolgo pričakovana knjiga: "Kako se postane državljan, ustava Zjed. držav, vprašanja in odgovori za prosilce ameri- škega državljanstva." Ta knji- ga je edino delo svoje vrste, in je bila odobrena od sodnije Zjed. držav. Cena knjigi 25c. Rojaki, sezite po njej, tudi oni, ki ste že državljan, ker marsi- kaj zanimivega dobite v njej. Pošljamo tudi po pošti za isto ceno 25c s poštnino vred.

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK,
Dr. A. A. Kalbfleisch,
 6426 St. Clair Ave.
 Govori se slovensko in hrvat- sko. Točna postrežba. Časo- pisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravn- ki urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure!
 Od 9:30 do 11:30 dop.
 Od 1:30 do 5:00 pop.
 Od 6:00 do 8:00 svečer

Telefon urada:
 East 408 J.

Telefon stanovanja:
 Eddy 1856 M.

ZAKAJ
 pošljate denar v staro domo- vino? Ne morete ga dobiti na- zaj, če ga še tako nujno potre- bujete danes ali jutri, in vi ne veste in jaz ne vem, če ga bo- dete kdaj dobili ali nikoli, to pa le dobro veste, da ste mora- li teško delati za vaš denar. Zatorej vam jaz svetujem, da kupite hišo za vaš denar. Ako pa ne marate kupiti hišo, pa jaz uvedem vaš denar v varno posojilo vašemu rojaku, da si kupi hišo. Pogodbo naredimo za tri leta ali za pet, po šest procentov obresti na sto. Ka- koj se da to narediti, se lahko osebno dogovorimo predno od- daste denar, ne pa potem, ko je že vse prepozno. Zagotovim vam, da bodete zadovoljni, ko vam razložim, kako je denar varno naložen, da ga ne morete nikdar zgubiti.

JOS. ZAJEC.
 1378 E. 49th St. Cleveland, O. (78)

◆ **FRANK BRICELJ,** ◆
 6026 St. Clair Ave.
 Expressman.
 ◆ Prevažam pohištvo in vsa- ◆
 ◆ kovrstne stvari. Postrež- ◆
 ◆ ba točna in zanesljiva. ◆
 ◆ Tel. Princeton 1982 L. ◆

POUK v angleščini in jeppe- ju potom dopisovanja. V Cleve- landu tudi s privatnim učite- ljem. Denar, ki se iztrjuje za sa- mo izobrazbo, je najbolje nalo- žen, in ne vzame ga ne kriza ne vojna. Pišite za poljanca na SLOV. K. SOLA, 6119 St. Clair ave. (48) CLEVELAND, OHIO.

Lot se prodaja poceni. Meri 50x 200, in se nahaja v E. Metu- chen, N. J. lejer zemlja v ceni neprestano raste. Lot je vreden \$400, in se prodaja za \$250, ker lastnik nujno potrebuje denar- ja. Lot je vreden dvojnega denar- ja. Poizve se v uredništvu.

HAROLD E. EMERICH,
 Zavarovalnica poestva, bondi, Javni Notar.
 Urad 808 E. 152nd St. Urad- ne ure od 8. zjutraj do pol šestih popoldne, od pol osmih zve- čer do 9. ure. Tel. Wood 85 L.
 Bell: Eddy 1086. Stanovan- je: 16205 St. Clair ave. Tel. Wood 58, Bell: Eddy 3678 J.

Službo dobi ženska za gospo- dinjstvo. Na starost se ne gle- da. Sprejme se tudi, če ima ene- ga otroka. John Andolsiek, 1020 E. 61st St.

Svetovnoznani
 učenjak Edison pravi, da je Zdrue- nim Državam zagotovljeno, da se bo redno delalo najmanj 7 let, ako se bodoje tovarnarji in delavci strinjali. Zatorej se vam ni treba bati kupiti svojega doma. Imam nekaj jako lepih hiš na razpolago po jako nizkih ce- nah.
 M. F. INTIHAR,
 Javni notar in zastopnik na sodnjah. 15712 Waterloo Road. (70)

Soba za dva postena fanta, s hrano ali brez, se takoj odda. 6218 St. Clair ave. No. 8. (71)

Cuy. Central 5848 R. Cuy. Central 6028 W.

G. TRAVNIKAR & J. JARC,
 Slovenska javna notarja
 Slav. slovenskemu občinstvu naznanjava, da sva otvorila nov urad na 5600 St. Clair ulici, kjer bodeva izdelovala vsa v notarski posel spadajoča dela. Poleg tega pa bodeva kupovala in prodajala lote in hiše. Vsa dela, kakor prepis zemljišča ali hiše, vpis (mortgage), pogodbe, pooblastila za tukaj ali staro domovino, se izgotovijo v pisarni; za posteno in solidno delo se jamel. Zavarujeva poslopja vsake vrste proti ognju ali nesreči, kakor tudi hišno opravo, hleve, avtomobile in velika stekla v izlozih. Posredujeva za vsakega ki ima opraviti z sodnjo. — Priporočava se slavnemu občinstvu in obljube- jeva, da bodeva za vsakega storila, kar bo v najhili močeh.
 5600 ST. CLAIR AVE.
 Res.: G. Travnikar, 1357 East 55th St. Res.: Jos. Jarc, 1358 Marquette St.

Pravi starokrajki brinjevec
 Cena 6 steklenic . . . \$6.50
 Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic . . . \$6.50
 Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Imamo najfinejši tropinjevec in drožnik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75

Pristna rudača ohioska vina
 Galona . . . 50, 55, 60 in 65c
 Katayba in Delavare vino 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brez plačen. Te cene se samo za na debele. Naro- čilu naj se priloži denar in naznani naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.
 Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
 6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

J. S. Jablonski,
 Slovenski fotograf
 6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway
 Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti sastoj.
 VSE DELO JE GARANTIRANO.

FARE \$3.00 DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO
 C&B LINE
 The Great Ship "SEEBER"
 The largest and most costly steamer on any inland water of the world. Sleeping accommo- dation for 100 passengers.
 "CITY OF ENIE" & "MAGNIFICENT STEAMERS" "CITY OF BUFFALO"
 BETWEEN CLEVELAND—Daily, May 1st to Dec. 1st—BUFFALO
 Leave Cleveland 8:00 P. M. Leave Buffalo 8:00 P. M.
 Leave Buffalo 8:00 A. M. Arrive Cleveland 8:00 A. M.
 Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Western and Canadian points. Railroad tick- ets on regular trains. Through tickets for transportation on our steamers. Ask your ticket agent for details via C. & B. Line.
 Beautifully colored national passport check, showing both exterior and interior of the Great Ship "SEEBER" sent on request of five cents to cover postage and handling. Also sent for one \$1.00 (national and descriptive booklet free).
 THE CLEVELAND & BUFFALO TRANSIT CO., Cleveland, Ohio

VELIKA PONUDBA
 Special deli table. Call today. Call today. Call today.
NEBO
 Call today. Call today. Call today.
 P. Lorillard Co., Inc., New York Est. 1799

FINO VINO
 vedno dobite pri Jos. Koželu. Belo, niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vi- no znano. Po stari navadi Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave.

NAZNAILO.
 Članice dr. Sreca Marije(staro) se ujedno vabijo, da se gotovo udeleži- jo seje, ki se vrši v četrtek, 9. sept. Na programu je več važnih stvari. Vsaka članica se tudi prosti, da po- ravna svoj assessment, ker nobena ne vo, kdaj jo nesreča dobiti. Sestrelki- ni posprav.
 H. Malj, 1. tajnik.

POZORI!
 Delo dobi takoj dekla v starosti od 18-21 let za kuhinjska in splošna hiš- na dela. Plača po dogovoru. Pišite na naslov John Oberch, Box 971, Dupue, Ill. (71)

POZOR!
 Delo dobi takoj dekla v starosti od 18-21 let za kuhinjska in splošna hiš- na dela. Plača po dogovoru. Pišite na naslov John Oberch, Box 971, Dupue, Ill. (71)

Pravi starokrajki brinjevec
 Cena 6 steklenic . . . \$6.50
 Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic . . . \$6.50
 Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Imamo najfinejši tropinjevec in drožnik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75

Pristna rudača ohioska vina
 Galona . . . 50, 55, 60 in 65c
 Katayba in Delavare vino 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brez plačen. Te cene se samo za na debele. Naro- čilu naj se priloži denar in naznani naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.
 Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
 6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

J. S. Jablonski,
 Slovenski fotograf
 6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway
 Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti sastoj.
 VSE DELO JE GARANTIRANO.

POUK v angleščini in jeppe- ju potom dopisovanja. V Cleve- landu tudi s privatnim učite- ljem. Denar, ki se iztrjuje za sa- mo izobrazbo, je najbolje nalo- žen, in ne vzame ga ne kriza ne vojna. Pišite za poljanca na SLOV. K. SOLA, 6119 St. Clair ave. (48) CLEVELAND, OHIO.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".
SPISAL DUMAS—LE PRINCE.

"Potem vam pa ničesar ni znanega o slučaju in tudi o imenu moža ne, o katerem bomo obravnavali."

"Govorite bolj razločno."
"O vas se bo sodilo in sodba bo izrečena, moj ljubi grof Monte Cristo. Ali razumete sedaj moje prerokovanje o Hay-dee?"

"Dobro! Toda česa sem obtožen," vpraša Monte Cristo.

"Vi ste obtoženi, da ste pri izvršitvi neke strašne drame, katero ste sami spisali, pozabili na veličanstveno božjo besedo. Preko mrzlih grobov družin St. Meran in Villefort se dviga strašen krik zoper vas, in eden izmed mrtvecev je poslal svojo lastno roko med svet da s prsti pokaže na vas. Bodite previdni, gospod grof! Jaz sem bil poslan, da spolnem silno voljo božjo, in proti vam bom neizprosen."

"Z vašim dovoljenjem," odvrne grof z mrzlim glasom, "vas bom smatral odsedaj naprej za blaznega."

"Kakor hočete," nadaljuje maska. "Zberite vse svoje spomine. Vi ste pozabljeni, gospod grof. — Ko sem vas ukazal pripeljati na grad If, kot obtoženega, da ste skriven agent Bonaparteja, ste izgovarjali v temi ječi moje ime. Villefort. Jaz sem Villefort!"

"Izvrstno! Presenečen in ob jednem vesel sem, gospod, ker vas zopet vidim. Ali vas smem prositi za daljši pogovor, proč od šuma in ropota v teh dvorinah?"

"Pripravljen sem, toda povem vam takoj, da bo pogovor jako kratek. Malo vam imam povedati. Sledite mi, če se vam zljubi."

"Po teh besedah koraka do in hodnikov proti vrtu navzdol, potem pa obrne po drevedu s kosatimi drevesi na skrivno in mirno mesto, kamor ni prihajal šum in veselje gostov v dvorani."

"Tu obstane in se obrne proti grofu. Gleda ga s pogledom, iz katerega se je zdelo, da bruhaja ogenj sovraštva."

"Kakor vidite," začne grof, "svojega obraza nisem pokrnil z masko. Smem torej zahtevati, da tudi vi odložite svojo masko."

"Za to masko, gospod grof ni skrit tak človeški obraz kot je vaš," odvrne maska z zamolklim glasom.

"Dovolj je te šale. Kdo ste?" vpraša grof, ko se sumljivo približa neznanecu.

"Povedal sem vam že, Edmond Dantes. Vi veste, kdo sem jaz?"

"Ponavljam vam, da je dovolj te šale. Pojdva k cilju. Jaz sem Edmond Dantes. Kdo ste vi?"

"Vaš sodnik, gospod."

"Ze vidim, da nameravate svojo šalo podaljšati," reče Monte Cristo. "Toda motite se, moj neznanec. In s tem ste pokazali, da ne veste, kdo in kaj je gospod grof Monte Cristo."

"Ničesar mi ni neznanega. Vi ste človek, ki se je dal po želji strašnega maščevanja zapeljati, da je na blazen način rabil meč pravice! Žena, ki je vas iz globočine svojega srca ljubila, žena, ki se danes pretaka krvave solze, kadar se vas spominja, ta žena je za plačilo tega postala udova in je izročena za vse življenje lakoti. Prijatelju, ki se je vam zaupal in ki ni imel nobene skrivnosti pred vami, ste prisodili za plačo sramoto in obup. Izdali ste ga, in s tem se nezadovoljni, ste se smejali, ko so padale vaše žrtve. Kri komaj devetletnega dečka se pozna na vašem čelu, in po vseh teh dejanjih mislite, da ste pomirili svojo vest s prepričanjem, da ste bili orodje v rokah Boga? V kratkih besedah bi lahko rekli: Vi ste grof

Monte Cristo, neusmiljen morilec, slepar, ki je zaman skušal skrivati svoje zločine v imenu božje previdnosti. Tresite se, hinavec, mučenštvo vas čaka, in grob ni daleč, kamor se bodele zvrnili, prokleti od Boga in ljudij."

"Kdorkoli ste," reče grof Monte Cristo s trdnim glasom, ko je nekaj časa premišljeval, "jaz sprejemam vašo obdolžitev in upam, da mi bodele priznali pravico zagovora. Če prezmrem vse temne ideje in vse mitične bajke, katerih ste se poslužili, da zjednačite svoje wesede s svojim kostumom, tedaj spoznam, da potem ko ste analizirali vsa moja dejanja v Parizu, preklinjate čustvo, ki me je takrat preobvladalo. Prosto vam. Jaz ne trdim in nisem nikdar trdil, da bi morali ljudje verovati pravičnosti mojih dejanj kot dogmam. In ravno v tem trenutku bi tudi vam rad pokazal nekoliko te pravičnosti, dasi mesto ni baš pripravno za to. Toda ker ste se potrudili, da me obiščete, ko sem komaj stopil v Evropo, vas izrecno prosim, da me obiščete v Giudecci, kjer bodele ob vsaki uri z vsjo gorečnostjo sprejeti. Če se vam zdi prav, ohranite lahko tudi svoj inkognito."

Dozdevni justični uradnik pa se zalostno nasmehne.

"Da," reče, "nekega dne se bo vršila ta razprava, gospod grof: toda kakor je silen vaš zagovor, kakor so pravični vaši dokazi, toda na svetu ni filozofije, ki bi odobrila vaša dejanja."

"Bodemo videli!" reče Monte Cristo.

"Do svidenja torej!" odvrne maska in ponudi grofu desno roko.

Nehote seže tudi grof v roko, toda lahen krik začudenja se mu izvije iz ust, za korak se umakne in v obraz postane mrtvaško bled.

"Vaša roka je ledeno mrzla!"
"To je mrzla groba," mrmra maska.

"Ha — roka iz groba!" zakliče Monte Cristo, ko se nehote strese.

III. POGLAVJE.

Prvi udarec proti kolosu.

Ko je minul prvi trenutek začudenja, je postal grof Monte Cristo bolj miren, toda zaman se je oziral po maski, ki je tako govorila z njim. Zgnila je v gostem grmovju, ne da bi pustila sled za seboj. Grofu se je zdelo, kot da se vedno čuti ledeni stisk roke! Naj bo naša filozofija še tako polna, četudi z največjim gnjevom zaničujemo srednjeveški fanatizem, pa se vendar dobijo trenutki, v katerih se pustimo obvladati od neznanega strahu, ne da bi pri tem pokazali našo duševno slabost. Grof Monte Cristo je spoznal, da se nahaja v najbolj zapletenem in skrivnostnem slučaju, od kar je prišel iz podzemeljskih zaporov na gradu If.

Kdo je ta skrivnostni človek, ki tako natančno pozna zgodovino Edmond Dantesa, ki je stopil pred njega in ga obtožil vseh njegovih del? — Kakšna roka je to, ki se je dvignila iz groba, se dotaknila njegove v trenutku, ko niti mislil ni na preteklost.

Vse te misli so se vsiljevale Monte Cristu, brez reda, ena zmešana z drugo, in dočim si opazil na ustnicah Monte Crista se vedno oni brezbrizni nasmehljaj, pa je divjal v notranjosti Monte Crista precejšen vihar.

Navađen šalijevac ne bi tiral šale tako daleč, nizkoten sovražnik ne bi govoril tako mrzlo in mirno kot ta neznanec!

In kdo je ta njegov sovražnik?

Baron Danglars ni bil zmoten takih činov.

Albert Morcerf je dal grofu na dan dvoboja očitno zadoščenje.

Villefort je znorel in najbrž ni več živel.

Zaman si je poklical grof Monte Cristo v spomin vse o sebi, s katerimi je kdaj prišel, v dotiko, in o katerih je mislil, da imajo pravico, da ga radi maščevanja preganjajo. Zaman si je klical grof v spomin vso preteklost.

"Nič me ne more biti sedaj tako velik moj sovražnik," reče končno grof sam sebi, "da bi bil prisiljen in zgrabil po maščevanju. Kdo neki je ta človek?"
To je bilo vprašanje, ki se je neprestano ponavljalo na ustnicah grofa. Dolgo in natančno je premišljeval, toda odgovora ni mogel najti.

Drugi dan po plesu pri grofu Grademigu, je Monte Cristo pričakoval tujca v svojem stanovanju. Toda mož ni prišel.

Temu dnevu je sledil drugi, in že je minul teden, in grof še vedno ni znal, kdo je oni človek. Ker ga je neprestano premišljevanje mučilo, se je hotel razvedriti. Spomnil se je mladih gospodičen d'Armilly, katere je poznal še v Parizu, in katerima je bil vedno naklonjen. Sklene torej, da obišče gospodičini.

Obe gospici d'Armilly ste razveljavili pogodbo z flegališčem Argentino, izgovarjajoč se na bolezen. Sedaj ste se nahajali v Benetkah v nekem francoskem hotelu.

Monte Cristo se pusti javiti pod izmišljenim imenom, in po nekaterih težavah je bil tudi sprejet.

Luiza d'Armilly mu prva stopi nasproti.

"Moj Bog," reče, ko zagleda grofa, "tu je gospod Monte Cristo, ali ni res?"

"Da, gospodična, hotel sem preskusiti vaš spomin, zato sem si pridjal drugo ime, in prosim vas odpuščanja."

"Vi ne smete tako govoriti, gospod grof: jaz in moja prijateljica znamo ceniti plemenitost vaših mislij, celo če bi vas ves svet obsodil —"

"Nehajte, gospodična! Če ves svet enega moža obsodi, tedaj smo prisiljeni slediti skupnemu mišljenju!" jo prekine grof Monte Cristo s prijaznim nasmehom, potem pa še hitro pristavi:

"Menim, da po cvetlicah, ki cvetijo na vašem licu in na obrazu Evgenije, lahko sklepam, da ste zdravi."

"Ah, da," odvrne Luiza, "Evgenija je jako zdrava, in tudi mene vidite jako veselo."

"Slišal sem pripovedovati, da ste prišli iz Rima — mogoče se vaša prijateljica tam ni dobro počutila?"

"Nevolja jo je obšla radi Rima," odvrne Luiza v očitni zadregi: "Bila je žrtev strašne izdaje — ki je poleg tega dospela še v javnost. — Toda oprostite, gospod grof, jako bi se jezili, če bi se še eno minuto obotavljala in ne bi naznanila vašega obiska. Hitim torej, da jo poiščem."

Nekaj minut potem stopi Evgenija Danglars v salon.

Monte Crista je z bolestim sočutjem opazil spremembo na Evgeniji. Njen obraz je očitno kazal sledove jedkih solz, katere je sramota privabila Evgeniji v oči.

Mladostne rože so zgubile z obraza, in temna melanholija se je razlila po nekaj cvetočih licih.

Njen pogled, nekaj ves bliskajoč, je bil sedaj truden in žalosten.

Vse je bilo nemo pri Evgeniji, in grof je ne bi spoznal, da mu ni Luiza zatrdila, da je to Evgenija Danglars.

Nemirno poslušala Evgenija grofova vprašanja in komaj je odgovarjala:

Pol ure mine, tekom katere je grof skoro neprestano sam govoril in se zaman vpraševal po nekaterih osebah v Parizu. Poslovil se od obeh prijateljic, ko jima je še naznanil, da se namerava podati v Rim.

"V Rimu?" vpraša Luiza, ko pomenljivo pogleda Evgenijo.

"Upam, da dobim tam kaj razvedrila," reče grof. "Dolgačas je najhujše zlo, ki se nam more pripetiti."

"Dovolite mi, gospod grof, da vas opomnim, da se bo vaš dolgčas v Rimu še povečal."

"Kako to?"
"V Rimu se vrši neka sodnijska obravnava, pri kateri se večkrat čuje tudi vaše ime."

"Kakšna obravnava je to?" vpraša grof z onim mirnim nasmehljajem, ki je kazal, da njegova vest počiva.

"O, mogoče mi ne bodele vrjeli, kar vam bom povedala. Toda dovolite mi, da vam povem, da so začeli v Rimu strašni proces proti razpitemu banditu Luigi Vampa, in da je ta strašni ropar pred sodnijo razkrijl, da je bil z vami v zvezi!"

"Res! — Lepa prijaznost od Luigi Vampe!" reče grof z mrzlim glasom, potem pa pristavi: "Sicer pa sem bil v resnici v zvezi z njim, in prijatelj sem tega človeka. Ne smem torej zamuditi nobenega trenutka, da mu rešim glavo — ne, nikakor ne."

Ko grof tako govori, zdrknete po licih Evgenije dve solzi. Grof hoče nadaljevati z govorom, toda Luiza mu da znamenje, naj neha. Potem pa hiti Luiza k Evgeniji, ki se je vse dala na zofo, in jo objame.

Dalje prihodnji.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Slednji rojaki so pooblaščenih pobirati naročnino, naročati tiskovine in pobirati oglase v svojih naselbinah.

CALIFORNIA,
SAN FRANCISCO
Jac. Lushin, 2110 — 19th St.
COLORADO,
BALIDA

L. Costello, Box 617
Fr. Szlav, 431 Virginia St. Milwaukee
SHEROYGAN
John Grandis, 118 No. 4 St. WASHINGTON

ENUNCLAW
John Malarich, P. O. BLACK DIAMOND
Gregor Parenta, Box 701 TAYLOR
Loris Pink, Box 94 Taylor Wash. WYOMING,
ROCK SPRINGS
Anton Justin, Box 736 WEST VIRGINIA,
THOMAS in okolice
John Petek, L. Box 106 Cokston.

CHICAGO
Joe Buech, 1919 W. 22nd Place JOLIET in ROCKDALE,
M. Bakar, 830 Marble St. Joliet JOLIET in ROCKDALE,
J. Virant, 706 Stone St. Joliet. LA SALLE in OGLESBY
(A. Strukelj) 1240 — 8rd St. La Salle. SO. CHICAGO
John Golob 3545 — 96th St. AURORA
J. M. Marich R. 5. Box 112 WAUKEGAN in NO. CHICAGO
M. Varsek, Box 298 Waukegan. INDIANA,

INDIANAPOLIS
A. Smlaršič, 753 No. Holmes ave. CLINTON in UNIVERSAL
Fr. Bregar, L. Box 757 Clinton KANSAS,
KANSAS CITY
P. C. Scheller, 613 No. 4th St. ARMA in okolice
F. Czepinske, Box 62. PITTSBURG, FRONTENAC,
RADLEY in GIRARD
I. Schluge R.F.D. 4. Box 244 Girard. MINERAL, CARONA, STONE CITY
J. Kranjec, Box 295 W. Mineral. FRANKLIN
Pet. Benedikt, Box 60 MINNESOTA,
ELY,
Jg. Pramnik, Box 542. GILBERT in okolice
L. Vesel, Box 292 Gilbert, Minn. EVELETH
Andrej Kranc, 62 Norman ave. KITZVILLE in okolice
Jos. Adamich, Box 65 Kitzville, Minn. MONTANA,

Za države Montano
F. Klopčič, B. 181 Bear Creek, Mont. ROUNDUP
Fr. Kren, Box 573
KLEIN
M. Burgar, Box 573
EAST HELENA
John N. Rogel, Box 93 OHIO,

BARBERTON
Al. Balant, 112 Sterling ave. LORAIN
Fr. Vevar, Box 31
GARRETSVILLE in okolice
J. Seleznikar, R.F.D. 28 Garrettsville, GIRARD in NILES
Engel. Coha, Box 333, Girard, O. OREGON,
OREGON CITY
Mih. Vidic, Box 241 Oregon City, Ore. PENNSYLVANIA,
FARREL in SHARON
Fr. Kramer, Box 194 Farrel. CLARIDGE
A. Pratshek, Box 361
WILLOCK
Fr. Dolnar, L. Box 112
JOHNSTOWN in CONEMAUGH
F. Pristavec, R.F.D. 2, Johnstown. FOREST CITY in VANDLING
John Osolin, Box 492 Forest City. LUZERNE
Anton Vozelj, 839 Bennett St. UNITY STA.
Joe Skrlj, R.F.D. 1, Box 105 STEELTON
Anton Hren, 252 Main St. CRAB TREE
John Tome, Box 94. MANOR
Fr. Demshar, Box 263 UTAH,
CASTLE GATE
Fr. Malovich, P. O. WISCONSIN,
MILWAKEE in okolice.

Fr. Szlav, 431 Virginia St. Milwaukee
SHEROYGAN
John Grandis, 118 No. 4 St. WASHINGTON

ENUNCLAW
John Malarich, P. O. BLACK DIAMOND
Gregor Parenta, Box 701 TAYLOR
Loris Pink, Box 94 Taylor Wash. WYOMING,
ROCK SPRINGS
Anton Justin, Box 736 WEST VIRGINIA,
THOMAS in okolice
John Petek, L. Box 106 Cokston.

CHICAGO
Joe Buech, 1919 W. 22nd Place JOLIET in ROCKDALE,
M. Bakar, 830 Marble St. Joliet JOLIET in ROCKDALE,
J. Virant, 706 Stone St. Joliet. LA SALLE in OGLESBY
(A. Strukelj) 1240 — 8rd St. La Salle. SO. CHICAGO
John Golob 3545 — 96th St. AURORA
J. M. Marich R. 5. Box 112 WAUKEGAN in NO. CHICAGO
M. Varsek, Box 298 Waukegan. INDIANA,

INDIANAPOLIS
A. Smlaršič, 753 No. Holmes ave. CLINTON in UNIVERSAL
Fr. Bregar, L. Box 757 Clinton KANSAS,
KANSAS CITY
P. C. Scheller, 613 No. 4th St. ARMA in okolice
F. Czepinske, Box 62. PITTSBURG, FRONTENAC,
RADLEY in GIRARD
I. Schluge R.F.D. 4. Box 244 Girard. MINERAL, CARONA, STONE CITY
J. Kranjec, Box 295 W. Mineral. FRANKLIN
Pet. Benedikt, Box 60 MINNESOTA,
ELY,
Jg. Pramnik, Box 542. GILBERT in okolice
L. Vesel, Box 292 Gilbert, Minn. EVELETH
Andrej Kranc, 62 Norman ave. KITZVILLE in okolice
Jos. Adamich, Box 65 Kitzville, Minn. MONTANA,

Za države Montano
F. Klopčič, B. 181 Bear Creek, Mont. ROUNDUP
Fr. Kren, Box 573
KLEIN
M. Burgar, Box 573
EAST HELENA
John N. Rogel, Box 93 OHIO,

BARBERTON
Al. Balant, 112 Sterling ave. LORAIN
Fr. Vevar, Box 31
GARRETSVILLE in okolice
J. Seleznikar, R.F.D. 28 Garrettsville, GIRARD in NILES
Engel. Coha, Box 333, Girard, O. OREGON,
OREGON CITY
Mih. Vidic, Box 241 Oregon City, Ore. PENNSYLVANIA,
FARREL in SHARON
Fr. Kramer, Box 194 Farrel. CLARIDGE
A. Pratshek, Box 361
WILLOCK
Fr. Dolnar, L. Box 112
JOHNSTOWN in CONEMAUGH
F. Pristavec, R.F.D. 2, Johnstown. FOREST CITY in VANDLING
John Osolin, Box 492 Forest City. LUZERNE
Anton Vozelj, 839 Bennett St. UNITY STA.
Joe Skrlj, R.F.D. 1, Box 105 STEELTON
Anton Hren, 252 Main St. CRAB TREE
John Tome, Box 94. MANOR
Fr. Demshar, Box 263 UTAH,
CASTLE GATE
Fr. Malovich, P. O. WISCONSIN,
MILWAKEE in okolice.

8 - Hour Union SCRAP TOBACCO

Je delan iz najboljšega duhana za cigare. Samo najboljši tobak se potrebuje. Najboljši tobak za zvečenje. V vsakem paketu je kupon.

Union SCRAP TOBACCO Made in U.S.A.

OBRETI SE ZACNEJO VSAK DAN VLOŽITE DENAR NA LAKE SHORE BANK

in po pravilih plačamo do dnava, ko potegnate denar van

4%

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

St. Clair and 55th St. Prospect and Huron Superior and Addison.

L. Skok,
4118 St. Clair Avenue.
Prvi in edini slovenski klepar in strešni krovec in barvar hiš.
Vsako delo garantirano. Nizke cene.

Dr. Richter's Pain-Expeller
za revmatizam, bolešt in otrpelost udov in mišic.
Pravga dobita v zavoju kot vidite na sliki. Zavrnite vse zavoje, ki nimajo naše Trade Marke. 35c in 50c po lekarnah ali naravnost od nas.
F. A. RICHTER CO.
74-80 Washington Str. New York, N. Y.

Mi dajemo Savings Checks
Konečno znižanje
ZA
LETNE ČEVLJE
\$1.95
Vredne \$4 in \$8
Velika izbira ženskih letnih čevljev modernih vzorcev katere smo prej prodavali po \$4 in \$8. Sedaj po znižani ceni, da jih prej prodamo.
The Higbee Co.
Euclid Ave. & E. 13th St. Cleveland, O.

NAZNANILO!

AMERIŠKI ROJENI IN NATURALIZIRANI DRŽAVLJANI!

Bolj važno je za vas, da volite letos 2. novembra kot pa če greste delat isti dan, brez obzira k kateri stranki spadate.